Ülkede özgür

GÜNDEM

17 Kasım 2005 Perşembe | FİYATI 50 YKr (500 BİN TL) | YIL: 2 SAYI: 627 | e-mail: eposta@gundemimiz.com | www.gundemimiz.com

HAKKARİ'DE HALKA ATEŞ AÇILDI: 15 YARALI

Devlet terörüne karşı serhildan

Yüksekova'da 3 kişinin ölmesinden sonra eylemler artarak devam ederken, Hakkari'de demokratik hakkını kullanan halka yine ateş açıldı

TEPKİLER BÜYÜYOR

Hakkari'nin Şemdinli ilçesinde suçüstü yakalanan 'resmi çete'nin üzerine gidilmesi için önceki gün Yüksekova'da yapılan gösteriye askerlerin ve polislerin saldırısında 3 kişinin ölmesi, halkın isyanını büyüttü. Hakkari merkez ile Şemdinli ve Yüksekova ilçelerinde gösteriler düzenlendi. Esnaflar kepenk kapatırken, öğrenciler ise okullarına gitmedi.

DİYARBAKIR VE VAN'DAN DESTEK

Yüksekova'da 3 kişinin öldürüldüğü olayı protesto eden Hakkarililerin üstüne panzerlerden ateş açıldı, 15 kişi yaralandı. Ağır yaralı Ahmet İnci adlı lise öğrencisi ise Van'a kaldırıldı. Önceki gün ölenlerin cenazeleri de, Van ve Diyarbakır'da yapılan otopsiden sonra getirildikleri Yüksekova'da binlerce kişi tarafından karşılandı. Ayrıca ilçeye, Diyarbakır ve Van'dan destek için yüzlerce kişi geldi. Sayfa/5

Erdoğan'a çağrı: Sözünde dur

İstanbul'da açıklama yapan aydınlar, Başbakan Erdoğan'ı, Kürt sorunu konusunda verdiği sözleri yerine getirmeye çağırdı. Açıklamada, "Bölge halkının provokasyonlara karşı gösterdiği uyanıklık ve duyarlılık, barış ve demokrasi adına umut vericidir" denildi. Öte yandan, Ankara'daki devlet zirvesinde, Şemdinli olayının üzerine etkin bir şekilde gidileceği belirtildi.

HABER SAYFA 7'DE

IŞIKLAR AYDINLIK İÇİN SÖNECEK

Her akşam mumlu eylem

Hakkari halkına destek amacıyla Türkiye'nin diğer yerlerinde eylemler artarken, Demokratik Halk İnisiyatifi de Şemdinli olayının aydınlatılması için her akşam saat 20.00'de Türkiye genelinde mum yakıp, sokak gösterileri yapacak. Demokratik Halk İnisiyatifi, aynı saatte halkın ışıklarını söndürerek eyleme destek vermesini istedi. Sayfa/5

Herkes takip altındaymış

Bombalı saldırıda kullanılan araçta çıkan Astsubay Ali Kaya'nın ajandasındaki bilgiler, halkın sürekli takip edildiğini gösteriyor. Hangi eve kimin misafir olarak gittiğinden, bir belediye çöpçüsünün nerede, hangi saatte temizlik yaptığına kadar her şey not edilmiş. Ayrıca ajandada ve araçta çıkan listelerde ismi olanların telefonlarının yasadışı bir şekilde dinlendiği de anlaşılıyor. Sayfa/4

Asıl arıza anlayışta

Şemdinli'de halka yönelik saldırı düzenleyen sanıkların avukatı askeri helikopterle ilçeye götürülürken, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın avukatları 1 Haziran'dan bu yana müvekkilleriyle görüştürülmüyor. Avukatlar dün de "koster bozuk" denilerek İmralı'ya götürülmedi. Sayfa/6

YERALTINDA EBU GARİB!

Sığınakta işkence

Irak'ın başkenti Bağdat'ta İçişleri Bakanlığı'na ait bir yeraltı sığınağında, işkenceye uğramış halde 170'den fazla tutuklu bulundu. ABD askerlerinin bir kayıp genci ararken buldukları belirtilen sığınakta, tutukluların derisinin yüzüldüğü, bazılarının işkenceden dolayı kötürüm olduğu öğrenildi. Olaya bazı ABD'li askerlerin de adı karıştı. Sayfa/9

Bush'tan korkutan söz!

"Özgürleştirmek" iddiasıyla Afganistan ve Irak'ı işgal eden ABD Başkanı George W. Bush, bu sefer Çin'i özgürleştirmekten bahsetti. Asya turuna çıkan Bush, Çin yönetiminin, ekonomisini güçlendirmede gösterdiği kararlılığı, Çin halkına daha fazla "özgürlük" vermek için de göstermesi gerektiğini söyledi. Sayfa/8

Türkiye'ye 4-2 yetmedi

Türkiye, İsviçre'yle oynadığı maçı 4-2 kazandı, ancak bu skor Almanya hayallerine yetmedi. Maçın ardından açıklama yapan Fatih Terim, kötü sonuçtan hakemleri sorumlu tuttu. Sayfa /15

ASTSUBAY ALİ KAYA'NIN AJANDASINDAKİ TAKİP LİSTESİNE GİRMEYEN KALMAMIŞ!

JİTEM'in Şemdinli rehberi

■ ENGİN ASLAN

Ümut Kitabevi'nin bombalanmasından sonra ele geçen askeri araçta, krokiler ve isim listeleri bulunmuştu.

AKP'den, DTP ve DEHAP'lı yöneticilere, imam ve muhtarlardan koruculara, temizlik görevlisinden doktora kadar birçok kişinin fişlenerek, takip altına alındığı ortaya çıktı

Şemdinli'de halkın askeri araçta ele geçirdiği ve JİTEM'ci Ali Kaya'ya ait ajandadaki istihbarat bilgi notlarında, esnafından işçisine, imamından doktoruna, ev kadınından koruculara kadar hemen hemen herkesin "PKK'li" diye hedefe alındığı ortaya çıktı. 5 Ağustos'taki patlamada ölen askerlerin isimlerinin hemen karşısında "PKK'yle bağı olduğu" iddia edilen kişilerin isimlerinin yer alması "kıssasa kıssas mı?" sorusunu beraberinde getiriyor. Ajandada Hakkari'de cesedi bulunan Yusuf Yaşar'ın, uzun süre takip edildiği ve telefonunun dinlemeye alındığı ortaya çıkarıldı.

Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Yaşar Büyükanıt'ın "Filistinleşiyor" dediği Bölge'de görev yapan "has adamlarından" JİTEM'ci Ali Kaya ve ekibi, İsrailli MOSSAD ajanları gibi çalışmış. Şemdinli'de halkın askeri araçtan ele geçirdiği belgeler arasında bulunan ve istihbarat notlarının yer aldığı ajanda, ilçe sakinlerinin fişlenerek, sıkı takibe alındığını ortaya koyuyor. Ajandanın yanısıra "Şemdinli Bölgesi Genel Değerlendirmesi" başlıklı bir belgede "Şemdinli Nüfusuna Kayıtlı Teröristler Listesi" adı altında tam 103 kişinin ismi yer alıyor. "Aranan Şahıslar" listesi ise 15 kişiden oluşuyor.

Halkı fişlediler

Ajandadaki listeler ise, PKK üyesi olduğu iddia edilen kişiler ile "milisler" ve "Örgütle ilişkide olanlar" şeklinde ayrı kategoride ele alınıyor. "Milis" listesinde yer alan isimler ise şöyle: Bedri Yalçın, Seyhan Kırmızıtaş, Turgut Kırmızıtaş, Cevdet Bellier, Abdullah, Yaşar, Mihraç Elmas, Seyid Salih Önal, Recep..., Hacı..., Emrullah Gelici, Bedri Yalçın, Hasan Erkoyuncu, M. Ali Toprak, Şefik Tekin, Osman Özer, Abdullah Tekin, İsmet Akbaş, Nadir Çiftçi, Abdurrahman Arıkan. Bu isimlerle ilgili ayrıca "dinlemeye" alınacak telefon numaraları ile ikamet ve işyeri bilgileri bulunuyor.

DTP'nin toplantı bilgisi

4 Mayıs 2005 tarihli istihbarat notunda DTP'nin Şemdinli toplantısı yer alırken komisyona seçilen Emin Sarı, Celil Özel, Nusret Akbaş, Cemşit Demir ve Nebahat Özcaner'in isimleri, telefon bilgileri, ev adreslerine yer veriliyor.

Her askere bir isim

Şemdinli İlçe Jandarma Komutanlığı Misafirhanesi önünde 5 Ağustos 2005 tarihinde meydana gelen patlamada yaşamını yitiren beş askerin isimlerinin karşısına Emrullah Gelici, Nusret Akbaş, Mihraç Elmas, Sezer Öktem, Tayyar Kılıç, Bedri Yalçın, İsmet Akbaş, Abdullah Tekin ve Mehmet Tekin isimleri yazılmış. "Kıssasa kıssas"ı andıran bu listelemede yer alan söz konusu kişilerin "Şemdinli Bölgesi Genel Değerlendirmesi" başlıklı başka bir belgede, ilçenin "milis" yapılanmasında yer alan kişiler olarak gösteriliyor. Aynı listede söz konusu kişilerin eş ve çocuklarına kadar isimler yer alıyor. Ayrıca "5 şehit olayı" notu düşüldükten sonra altına İbrahim İzci, Seferi Yılmaz ve Milazim Çetinkaya'nın isimleri yazılmış. Belgelerin devamında Seferi Yılmaz'ın sokakta çekilen bir resmi yer alırken, 30 SA 357 plakalı aracın fotosu da bulunuyor ve altında Milazim Çetinkaya'nın ismi geçiyor. Belgede "eski arabalar patlamada dikkat edilecek" notu bulunuyor.

Takipler:

Ajandanın bir başka sayfasında "TAKİP EDİLECEK" notu altında Senan Yılmaz, Yaşar Töre, Bahrem Geylan, İlhami Yurdakul isimleri ve telefon ile ikamet bilgileri yer alıyor. Yurdakul için "DEHAP'la çok irtibatlıdır" notu düşülmüş. 27 Nisan 2005 tarihli notta, DEHAP Şemdinli İlçe Başkanı Emrullah Öztürk'ün ismi ve telefon numarası yer alıyor. 23 Mayıs 2005 notunda Orhan ve Ömer Dayan'ın isimleri yer alarak, "PKK propagandası ve yardım yataklık yaptıkları" iddiasına yer veriliyor.

Ayrıca Zeynep Bahadır ve Serpil Mendanoğlu adlı kişilerin de ismi geçiyor. Altında "Müteahhit Kemal Amcası" dipnotu düşülmüş.

23 Ekim 2005 tarihli bir başka bilgi notunda Murat Samur, Arif Çelik, Şerif Çelik'in "PKK eylemlerinde yer aldığı" ileri sürülüyor.

Kim kime gitmiş?

Bir başka notta Ethem Er adlı kişi ile ilgili araştırma yapılacağı kayda geçirilmiş ve parantez içinde "amcası korucudur. Mayına basarak şehit olmuş. Jeep ve Landrover aracı var" notu düşülmüş. 19 Ekim 2005 tarihli not şöyle: "Ömer Yüce, Necip Aksoy'un dükkanına sık sık uğruyor. Hacı Şükrü, Sami'nin evine gitmiş. Hamdi Erk korucudur, Derecik beldesi Üçyaz mezrasında ikamet eder."

MKM notlarda

Bir başka sayfada Lezgin Güldal adlı kişinin ev adresi ve telefon var. "MKM'nin telefonu ve Emra Sevda'nın kardeşi, Sevda, Annesi Rahime" notu düşülmüş ve telefon numarasına yer veriliyor. "ÖNEMLİ" notunun altında ise "Reşit Özel Muhammed oğlu, dedesi Şehabettin evi Şebetada'dır, çocuk ve kadın giyimi üzerine dükkanı var" kaydı yer alıyor.

Doktora takip

23 Eylül 2005 tarihli notta, "Şahap Beşer Irak'a göç etmiştir" ifadesi yer alırken, bir başka notta ise Behrem Özdil ve Fethullal Özdil'in isimleri geçiyor.

18 Eylül 2005 tarihli notta ise Cami Tekin, Kıymet Tekin (Zeliha, Zeynep, Mircan) isimleri kullanılarak, Cuma Tekin'le ilgili "az sakallı" tarifi yapılıyor. İstihbarat notlarında Doktor Hasan Zorlu'nun ismi de geçiyor ve şöyle deniyor: "Hakkarili değil 1999'da sorgulanmış." Zorlu'nun telefon numarasının karşısına "DİNLENECEK" ibaresi düşülmüş. Ayrıca Kinyas Özcanan için de "DEHAP Meclis Üyesi" notu düşülmüş. Süleyman adlı bir kişi için parantez içinde "sakat" yazılmış.

Kırtasiye ve fotoğrafçı...

"Ajanda"nın bir başka sayfasında Şemdinli'deki Foto Dilan, Suvaroğlu Kırtasiye ile 9 Kasım'da bombalanan Umut Kitabevi'nin ismi yazılı. Devamında Vahap Dinç ve İmran Taş adlı kişilerle ilgili kimlik bilgileri ve telefon numaraları var. 13 Eylül 2005 tarihli notta Ali Seven adlı kişinin adresi ve hemen yanında "Örgüt mensubu" yazılı. Bir başka not: "Özcan, Tamer ve Önder Şemdinli'de." Devamında "İbrahim Akbaş- örgütle irtibatı var" notu düşülmüş.

Nokta tarifi

13 Nisan 2005 tarihli notta Abdurrahman Arıkan adlı kişiden "örgüte katılımları organize ediyor" şeklinde söz edilirken, devamında "İlgi Polikliniği karşısında meşrubatçı olan aracı Cemil Orhan'ın yanında şoförlük yapar" notu düşülüş. Bir başka not: "Mehmet Beyter. Gelini Hamide Beyter'in DEHAP ile bağlantısı var. Kocası Cengiz Beyter belediyede çalışır. Arafat Çiftçi 50 yaşlarında Süleyman Demirel Y. İ. O'da hizmetli olarak çalışır. Sadık Beyter. DEHAP'ın yaptığı tüm toplantı ve basın açıklamalarına katılır."

Balcı izlenmiş

"Ajanda"da bazı esnafların isimleri de şöyle geçiyor: "Sait Tekin (Topal). Şemdinli Belediye Başkanı'nın oğlu. Tajdin Çağlayan-elektronik. Sami Sezai. Mahir Çapa-Kasetçi, Ekrem Özgümüş-Fotoğrafçı, Cevdet Çapa-Özlem Foto, Elektronikçi Sezai, Balcı Abidin (kör) Av. Mahmut Ekici, Hacı Emin Sönmez buzdolabı tamircisi, Abidin Çağlayan-marketçi."

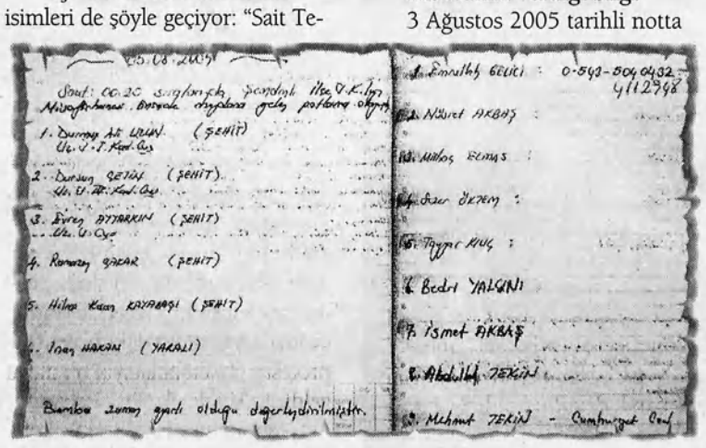

Ajandada 'milis' olarak tanımlanan 9 kişinin ismi, Şemdinli'deki garnizona yönelik saldırıda ölen askerlerin karşısına yazıldı.

Evin içine kadar izlemişler

Bir başka not ise, JİTEM'cilerin "izlemeyi" evlerin içine kadar sürdürdüklerini gösteriyor. Not şöyle: "Pastanede gözlüklü bir şahıs vardı. Evde öğrenciler ayakta bakıyorlardı. Kurtuluş Alkan ve Muhammet Töre patlama esnasında internet Cafe'deymiş. 30 HC 201 patlamadan önce olay yerinden ayrılmış."

İmamlar tarif ediliyor

Bir başka not: "Abdullah Saraç Altıosu'da İmam. Topal lakaplı. Daha önce mayına basmış." Notlarda açık adres ve telefonları yazılı diğer isimler ise şöyle: "Necip Aksoy, Naci ile ortak. Alaattin Çiftçi. Celal emekli memur. Orhan Tekin. Orhan'ın eşinin öz amcası. Şükrü Narçın, Sadrettin Duran, Nezif Sevim, M. Emin Özel, Bahattin Şin."

Bir başka not: "Himetullah....? Çukurca'da imamlık yapar."

4 Ekim 2004 notu: "Hakkari Amrutlu köyünden Mecit Kurt imam, abisi Ahmet Kurt halen örgütte. Eniştesi Şemsettin Kaya da örgütte. Şaban Özer erzak götürür. İbrahim Kurt, Mehmet Gültekin, Faysal Aslan, Halil ve Rahmi Dinçer isimli şahıslar FARAŞİN yaylasına erzak götürürler."

Temizlikçi kadın

Emine Çelik adlı bir kadından "Ajanda" notlarında şöyle bahsediliyor: "3'üncü Dağ Komando Lojmanlarında temizlikçi. 35-40 yaşlarında. Kocası 11 yıldır kayıp, devlet tarafından kaçırıldığı, Yüksekova'da Em. önünde ve Hakkari merkezdeki patlamalarda görüldüğü söyleniyor." Bahri Yalçın adlı kişiden ise "Evinde halen İranlı 4 kişi kalıyor" diye söz ediliyor. Bu arada JİTEM'ciler, belediyenin bir temizlik işçisiyle ilgili de kayıt tutmuş. Not şöyle: "Çöpçü. Şükrü Avcı. Moda Mahallesi'nde süpürgeci. 22.00-24.00 arasında devamlı temizlik yapıyor." Bir başka ilginiç not: "İsmet Sönmez. Beşevler Mahallesi'nde oturur. Kazım Gelici için 'dağların gülü' deyip göz yaşı dökmüş."

İhbarcının verdiği bilgi

3 Ağustos 2005 tarihli notta "İsmini vermeyen bir şahıs telefonla arayarak. Karabey köyü bölgesinde meydana gelen mayınlama olayını yapan şahsın ismini vereceğini söylüyor" denildikten sonra şu bilgiler kayda geçirilmiş: "Rahmi Balıkesir. Bu şahıstan şüpheleniliyor. DEHAP'lı olup, arasıra DEHAP Hakkari İl Teşkilatı'na gidip gelmektedir. İl merkezinde otobüs yıkamanın sahibi Hasan Tekin (Eşi Fadile Tekin DEHAP kadın kollarında görevli. Olay günü şüpheli davrandığı..." Devamında Abdulcabbar Algül, Abdullah Zerender, Selahattin Çiftçi isimleri ve doğum tarihleri yazılı.

Koruculer

25 Temmuz 2005 tarihli notta; "Samanlı mezrasında koruculuk yapan Esat Yalçın'ın evine 3 PKK'linin geldiği, geceyi burada geçirdiği" yazılı. Geçitli köyü korucularından Şakir Dinçer ve Hamdi Erçik isimlerinin karşısında telefon numaralarıyla birlikte "terör" notu yer alıyor.

Petrolcüler hedef mi?

25 Ocak 2005 tarihli notta Çallı, Tez, Çifti ve Onat Petrol isimleri yazılı. Başka bilgi yok. Diğer notlar şöyle: "Abdulrezzak Atak. Mahmur kampında ailesi ile birlikte oturmaktadır. Kızı halen örgüttedir. Dirbaz Gezer, Hakkari-Durankaya hattında minübüs şoförü. Evinde mayın bulundurduğu duyumu alındı. Örgütle ilişkisi olanlar: (Şemdinli kayalar köyü) Muzaffer Avcı, Cafer Avcı, Hatem Avcı, Mahmut Söyler, İsmet Erduran, Kayalar Köyü Muhtarı Rıfat Yavuz."

AKP de listede

19 Ağustos 2004 tarihli notta gerillaların sınırdan geçişlerinden bahsediliyor ve hemen altında şu isimler yazılı: "Dargeçit Belediye Başkanı Husret Dinç (AK Parti), Şemdinli Belediye Başkanı Hurşit Tekin (DEHAP), Tahir Saklı Şemdinli AKP İlçe Başkanı, Çetin Özel Ankara'da İngilizce üzerine dershane sahibi. Yazar ve demokratik sol görüşlü."

Ajandadaki diğer isimler ve notlar şöyle: "Sultan Bahadır, Şemdinli'deki mayınlama olaylarıyla ilgisi var. Reşit Atilla, Şemdinli ilçesinde Barış Çadırı'nda yapılan etkinlikler esnasında emniyet personelinin fotoğrafını çekmiştir. Sebahattin Suvağcı DEHAP İl Başkanı, Emin Sarı Şemdinli Belediye Encümeni. 24 Eylül 2004 raporu örgüte gıda verenler: Haluk Aslan, Sabri Aslan, Halit Dinçer, Rahmi Dinçer." Bir başka sayfada "Önemli" notu altında ise "Prestij Pastahenesi-Ubeyt..?" yazılı. ŞEMDİNLİ

Erken adalet

Alman Mahkemesi Almanya İçişleri Bakanı'nı haksız buldu, bizden alınan eşyaların geri verilmesi kararını aldı. Gazete bürosundan alınan eşyaların tamamı geri verildi. Bizimkiler de geldi gelecek, yolda.

Eylül ayında el konulan malzemeler kasım'da geri veriliyor. Hem de devletin İçişleri Bakanı'na karşı alınan bir kararla.

Peki Şemdinli'de ne oluyor?

Olay belli, yapanlar belli, sonuç belli.

Başbakan, bakanlar, yüksek erkan bölgeye gitmeden konuşuyorlar:

"Komisyon kurduk, olayı araştıracağız!"

Herkes biliyor, Türkiye'de komisyonlar araştırmak için değil, olayların üzerini küllemek için kurulur. Bunun binlerce örneğini vermek olanaklı.

En küçük örnek Uğur'u öldürenlerle ilgili çalışmaların içine sokulduğu karanlık.

Halkından uzak yönetimler işleri komisyonlara havale ederler. Komisyonlar kendi altlarında komisyonlar kurarlar, onlar da kendi altlarında dal budak salar, komisyoncuklara dönüşürler. Sonra konu şöyle olur:

Haftalık

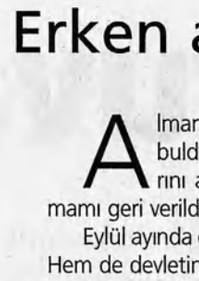

■ A. KADİR KONUK ■

Devlet, kurduğu komisyona; "Şemdinli olaylarını şöyle bir araştırın, ama devlete zarar gelmesin" der. Komisyon alt komisyona; "Şemdinli'de bir şey mi oldu" diye sorar. Alt komisyon alt komisyonlara; "Şemdinli'de havalar nasıl, gidin bir bakın" der. Altın altı komisyon gider Şemdinli'ye, üst düzey yetkililerle yemek yer, sohbet eder, raporunu yazar:

"Şemdinli sonbaharın en güzel günlerini yaşamakta, kentte huzur hüküm sürmekte, asayiş normal, durum berkemal bulunmakta, halkımız devletin bekası için dua etmektedir!"

Olay bitmiştir.

Kendi halkından uzak yönetimlerin başarısı budur.

Bir zamanlar, Osmanlı yönetimi döneminde, saraydan dışarı bir adım atmayan Milli Eğitim Nazırı okullara gönderdiği genelgeyle sorar:

"Okulunuzda ısıtma için ne gibi yakıt kullanılmaktadır?"

Ağrı'dan bir okul müdürü; "Okulumuzda ısıtma amacıyla tezek kullanılmaktadır" diye yazar.

Nazır sorar:

"Tezek nedir, kalorisi ne kadardır?"

Yanıt çabuk gelir Ağrı'dan: "Tezek boktur, kalorisi yoktur!"

Şemdinli'de de olay yoktur. Her şey uydurmadır.

Bomba falan patlamamıştır. Kimse yakalanıp teslim edilmemiştir.

Bu nedenle devleti yönetenlerin; "Kimseye torpil yok. Olayların altını mutlaka araştıracağız" sözleri gerçeği yansıtmamaktadır.

Altını araştırınca tezek çıkıyor. Tezek ise sadece boktur.

Bu nedenle olayın altını derinlemesine araştırmanın bir anlamı yoktur. Erken gelmeyen adaletin de adaletle herhangi bir akrabalalığı bulunmamaktadır.

Sevgili okurlar. Bu son yazıyla sizlere veda etmek zorundayım. Umarım ve dilerim bir gün yine birlikte oluruz. Hepinize saygılar.

TESEV: Potansiyel suçlu muamelesi var

Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etütler Vakfı'nın (TESEV) geçtiğimiz günlerde Bölge'yi kapsayan "Göç sorunu, tesbitler ve çözüm önerileri" başlıklı raporda, halk ile devlet arasında büyük bir güven bunalımının bulunduğuna dikkat çekilmişti. Bölge'nin tarihsel, siyasi, etnik ve toplumsal bağlamından, 1984'ten beri süren çatışmalı ortamdan ve Kürt sorunundan bağımsız olarak düşünülemeyeceğine vurgu yapılan raporda, şu ifadelere yer verilmişti: "OHAL'in kaldırılması geri dönüşlerin önünü açmış olmasına rağmen, bu uygulamanın bölgede bıraktığı izler hâlâ silinmiş değil. OHAL'in en ağır faturası, devlet ile bölge halkı arasındaki güven eksikliği ve göçzedelerin, kendilerini 'devletin vatandaşı' olarak hissedememeleri. Bu güvensizlik, devlet görevlilerinin vatandaşı her an PKK'ya destek vermeye hazır şeklinde algılamasına yol açıyor. Bu güvensizlik hissi, tek taraflı değil. PKK ve devlet güçleri arasında kalmış olan ve en mağdur kesimi oluşturanlar, devletin kendilerine 'yetim evlat' muamelesi yaptığına inanıyor."

Yusuf Yaşar dinlemeye alınmış

Ajandanın ilerleyen sayfalarında yer alan bazı notlar, Yusuf Yaşar'ın öldürülmesiyle ilgili ipuçları veriyor.

Yaşar, 12 Ağustos'ta eli telsizli sivil kişilerce kaçırılmış ve daha sonra cesedi bulunmuştu. Hakkari Valiliği ise, Yaşar'ın mayın döşerken güvenlik güçlerinin ateş açması sonucu öldüğünü açıklamıştı. JİTEM ajandasında Yaşar'la ilgili önemli bir not ortaya çıktı. Yaşar, 2 Ağustos 2005, yani öldürülmeden 10 gün önce Hakkari'de yapılan İl Jandarma, Emniyet ve MİT toplantısında gündeme gelmiş. Ajanda kayıtlarına göre JİTEM'ci Ali Kaya, Yusuf (Yaşar) ve kardeşi Kamil (Yaşar) için "İş Bankası hesabı ve havalesi araştırılacak" notunu düşmüş. Devamında Yaşar kardeşlerin cep numaraları bulunuyor. Yusuf Yaşar'ın isminin karşısında "Van İl Jandarma dinliyor" notu düşülmüş. Karşısında parantez içinde "ÖLDÜ patlayıcı ile birlikte" kaydı düşülmüş. Notun farklı bir kalemle yazılması dikkat çekiyor. Bütün bu veriler Yaşar'ın öldürülmeden önce JİTEM'in takibine alındığını ortaya koyuyor. Ayrıca "Patlayıcı ile öldü" notu da Hakkari Vali'sinin "Açılan ateş sonucu öldü" açıklamasıyla çelişiyor. Yaşar'la ilgili bir diğer kayıt ise 2 Ekim 2005 tarihli istihbarat notunda yer alıyor. Notta şöyle deniyor: "Yusuf Yaşar'ın üzerine kayıtlı telefonda mevcut numaralar dinleme yapılacaktır. Haber elemanları deşifre edilmeyecek." Bu da Yaşar'ın öldürülmeden önce JİTEM tarafından telefon cihazının alındığını gösteriyor. İddia edildiği gibi Yaşar patlamada ölseydi, telefon cihazının da zarar görmüş olması gerekirdi. Zarar görmese bile cenazesiyle birlikte üzerindeki eşyaların ailesine teslim edilmesi gerekiyordu.

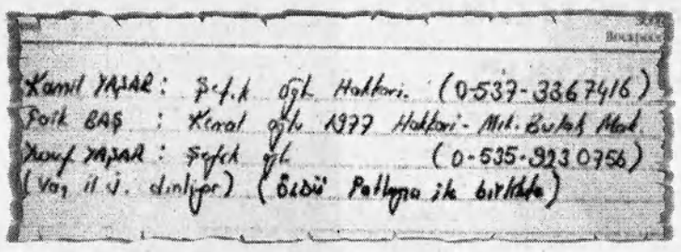

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün mermi kullanılmaması talimatı, Hakkari'de çiğneniyor. Demokratik hakkını kullanan halka silahla yanıt veriliyor

Şemdinli'de bombalı saldırı ve sonrasında 2, önceki gün Yüksekova'da 3, dün de Hakkari'de halkın üzerine ateş açılması sonucu 15 kişi yaralandı

Devlet terörüne Hakkari, Şemdinli ve Yüksekova'da esnaf kepenk kapatarak, öğrenciler de dersleri boykot ederek tepki gösterdi

HAKKARİ, YÜKSEKOVA VE ŞEMDİNLİ HALKI, DEVLET TERÖRÜNÜ PROTESTO EDİYOR

Öldürerek mi çözeceksiniz?

İTEM elemanlarının suçüstü yapıldığı Şemdinli ilçesindeki olaylar, Yüksekova'nın ardından Hakkari'de de yinelendi. Devlet terörünü protesto etmek amacıyla yapılan gösteriye, Yüksekova'da olduğu gibi yine silahla karşılık verildi. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün "Ateşli silah kullanılmayacak" şeklindeki talimatını dikkate almayan asker ve polisler, Hakkari'de yine silah kullandı. Olaylarda 15 kişi yaralandı. 3 kişinin ateşli silahlarla öldüğü Yüksekova'da ise on binlerce kişi tepkisini gün boyu sürdürdü.

Yüksekova'da önceki gün yaklaşık 30 bin kişinin katıldığı gösteriye müdahale eden polis, özel tim ve askerler, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün Bölge'deki "gösterilerde gerçek mermi kullanılmaması" yönündeki talimatını çiğnedi. Açılan ateş sonucu İslam Bartı, Ergin Mengeş ile A. Haluk Geylani yaşamını yitirdi. Müdahalede yaralanan 21 kişi, Van ve Yüksekova'da tedavi altına alınırken, öldürülenlerden İslam Bartı ve Ergin Mengeş'in cenazeleri otopsi için Diyarbakır'a gönderildi. Otopsi sonucunda şahısların ateşli silah ile öldürüldükleri tespit edilirken, cenazeler ambulansla tekrar Yüksekova ilçesine gönderildi. İlçede çok sayıda işyeri tahrip edilirken, Zagros, Orient, Akmerkez gibi büyük iş merkezlerinin de kurşunlara hedef olması dikkat çekti. İlçede esnaf dün kepenk açmazken, öğrenciler de okula gitmedi.

Fotoğraflar: DİHA

Şemdinli ve Yüksekova'daki saldırıları kınamak amacıyla Hakkari'de yapılan gösteride yine kan döküldü.

Yüksekova'da dün sabah saatlerinden itibaren sokağa çıkan on binlerce kişi, polis ve askerin tutumunu protesto etti.

'Bizi kurşunla öldürdüler!'

A. Haluk Geylani'nin cenazesi ise Van Devlet Hastanesi morgundan alınarak ilçeye getirildi. On binlerce kişi tarafından "Şehid namirin" sloganıyla karşılanan cenaze, Güngör Mahallesi'ndeki Hz. Übeyd Camii'ne götürüldüğü sırada kalabalık boş kovanları göstererek, "Bunla bizi öldürdüler" diye bağırdı.

Kalabalığı yatıştırmaya çalışan Yüksekova Belediyesi eski Başkanı ve DHP Kurucu Üyesi Ethem İke, halkı sükunete davet etti. Yüksekova halkının çabuk provokeye gelecek insanlar olmadığını ifade eden İke, Şemdinli'deki olayların faillerinin yargıya teslim edilmesiyle halkın sakinleşeceğini belirtti. İke, Yüksekova'daki olaylarda halkın kesinlikle güvenlik güçlerine saldırmasının söz konusu olmadığına vurgu yaparak, "Yüksekovalılar çabuk galeyana gelmezler, duyarlıdırlar. Ancak polis panzerinin elektrik direğine çarparak devrilmesinden sonra polis çevresine ateş açmaya başladı. Hatta panzerlerle bayanların üzerine geldiler. Olayda panzer altında iki bayan kaldı. Bu olaydan sonra halk da taşlarla güvenlik güçlerine saldırdı. Yüksekova'nın huzuru bir şekilde yerleştirilen bombalarla kaçırılmaya çalışılıyor" dedi.

Yüksekova'ya akın

Olaylar üzerine, DTP yöneticileri ve DEP Milletvekili Selim Sadak, Diyarbakır Demokrasi Platformu, Van'daki STÖ temsilcilerinin de bulunduğu yüzlerce kişi, Yüksekova'ya akın etti. İlçe halkına seslenen Sadak, "Halka kurşun sıkan zihniyet, Şemdinli'de ortaya çıkan zihniyetle aynıdır" dedi. Sadak'ın konuşması sık sık "Vali itifa", "PKK halktır, halk burada" sloganları ile kesildi. Kimliklerini ellerine alan kalabalık grup, Demokratik Konfederalizm bayrakları ile yürüdü.

Şemdinli kepenk kapattı

DEHAP'ın çağrısıyla kepenklerini açan Şemdinli esnafı, dün dükkanlarını açmadı. Öğrenciler de, yürüyüş yaparak Yüksekova'daki olayı protesto etti. Çocuklar sabah saatlerinde ilçe merkezinde ateş yakarken, şehrin birçok yerinde de ilçe sakinlerince barikatlar kuruldu. İlçede çok sayıda kişi konvoylarla Yüksekova'ya akın etti.

Hakkari'de de kan döküldü

Hakkari il merkezinde binlerce kişi, Yüksekova'daki olayları protesto etmek amacıyla bir araya geldi. Kitle sık sık "Biji Serok Apo", "PKK halktır halk burada", "Terörist devlet, hesap verecek" şeklinde sloganları attı. 5 bin kişilik kalabalığa Devlet Hastanesi yanında konumlanan panzerden ateş açıldı. Açılan ateş sonucu 15 kişi yaralandı. Başından aldığı kurşunla ağır yaralanan lise öğrencisi Ahmet İnci, Van Yüzüncü Yıl Araştırma Hastanesi'ne kaldırıldı. Bu arada Yüksekova'da yaşamını yitiren 3 kişinin, bugün toprağa verilmesi bekleniyor.

HAKKARİ

Batman'da gösteri yapan grubun taşıdığı dövizlerde, Mehmet Ağar'ın adı dikkat çekti.

Işıklar saat 20'de sönecek

Demokratik Halk İnisiyatifi, Devlet içinde çöreklenen çeteleri protesto etmek için her akşam saat 20.00'de sokaklarda mum yakma kampanyası başlattı. Demokratik Halk İnisiyatifi tarafından yapılan yazılı açıklamada, Bölge'de sivil halkın bombalanıp yargısız infaz edildiği belirtilerek, Şemdinli ve Yüksekova'da yaşanan olayların halkın sabrını taşırdığı ifade edildi. Olayların derin devletten kaynaklandığı anlatılan açıklamada, "Kontralaşan, tamamen JİTEM'in güdümünde gelişen Susurluk çetelerini de aşan bu çeteleşme yığınını halk olarak açığa çıkarmak ve devletin demokratikleşmesini sağlamak için 'Adalet arıyoruz' şiarıyla, her akşam saat sekizde mumlarımızla sokaklara inmeli, uygun yerlerde birleşerek demokratik meşru tepkilerimizi dile getirmeliyiz. Diğer yandan aynı saatte ışıklarımızı söndürerek bu tepkilerimizi tüm Türkiye'ye yayabilmeliyiz" denildi.

HABER MERKEZİ

Şemdinli ve Yüksekova protestoları yayılıyor

Ankara, İzmir, Batman, Siirt, Ağrı, Urfa, Muş-Malazgirt ve Tatvan'da, Şemdinli ve Yüksekova'da yaşanan olaylar protesto edildi.

DEHAP Batman İlçe binasında bir araya gelen yüzlerce kişi, AKP İl binasına doğru yürüdü. Burada açıklama yapan TUHAYDER yöneticisi Mehmet Gidici, Türkiye'nin Öcalan'ın katkılarıyla 7 yıl bir huzur dönemi yaşadığını, ancak Öcalan'ın ağır tecrit koşulları altında bırakıldığını söyledi. Gidici, "Yurdun her tarafına yayılan üniformalı çete grubunun AKP tarafından bir an önce ortaya çıkarılacağına inanmak istiyoruz" dedi.

Siirt'te ise STHAYDER binası önünde bir araya gelen STÖ ve siyasi parti temsilcilerinin de aralarında bulunduğu bir grup, Özbel İşhanı'nda kadar yürüdü. YAKAY-DER Genel Başkanı Pervin Buldan da, "Gizli cinayet şebekeleri çözülsün" dedi. Yüksekova ve Şemdinli'deki olayları protesto etmek amacıyla Van'da DTP tarafından yapılması beklenen açıklama ise, parti binası polisler tarafından ablukaya alındığı gerekçesiyle iptal edildi. Ağrı Eğitim Fakültesi, Muş-Malazgirt ve Tatvan'da da gösteriler yapıldı.

Başbakan'a çağrı

Ankara'da da sivil toplum örgütleri ve sendikalardan Başbakan'a, "Sözünü tut" çağrısı yapıldı. Şemdinli olaylarını protesto eden Ankara'daki bazı sendika ve sivil toplum örgütü temsilci ve üyelerinin Kızılay'da yaptığı açıklamada, Başbakan'a Şemdinli olaylarının aydınlatılması, tecrit ve linçlerin durdurulması, JİTEM, kontrgerilla gibi halka karşı örgütlenen gizli örgütlerin dağıtılması çağrısında bulunuldu.

İzmir'de bulunan DTP, ESP, İHD, Partizan, ÇHD, BDSP, EMEP, TAYD-DER, GÖÇ-DER, 78'liler, EKB, SDP ve ADA Kültür Sanat Merkezi gibi kurumlar da, Konak'ta oturma eylemi yaptı.

Urfa Demokrasi Platformu ise, olayları yerinde incelemek için, Başbakanı Şemdinli'ye davet etti. Tunceli Barosu Başkanı Bülent Taş da, "Olay, birkaç askerin adli eylemi olarak değerlendirilmemeli" dedi.

HABER MERKEZİ

Aydar'dan Kürtlere protesto çağrısı

Kongra Gel Başkanı Zübeyir Aydar, Türk devletinin demokratik bir protestoya dahi tahammül etmediğini vurguladı. Aydar, "Şemdinli'de ortaya çıkan bir sonuç var: Bugüne kadar yüzlerce böylesi olay yaşandı. Burada ilk kez devletin resmi birimleri suçüstü yakalandı. Organizeli bir olaydır. Birkaç kişinin yaptığı lokal bir olay değildir. Şemdinli ve Yüksekova'daki saldırıların talimatı Ankara'dan verilmiştir. Devlet bunu yıllardır yapıyor. Kürdistan'ın dört parçasında halkımız, Türkiye metropollerindeki Kürtler protesto eylemlerini ortaya koymalı. Şemdinli ve Yüksekova ile dayanışmalıdır. Devleti protesto etmeli, demokratik seslerini yükseltmeli. Zulme karşı herkes ayağa kalkmalı. Biz de hareket olarak bu çerçevede her alanda üzerimize düşeni yapacağız. Özgürlük mücadelesini yükselteceğiz" dedi.

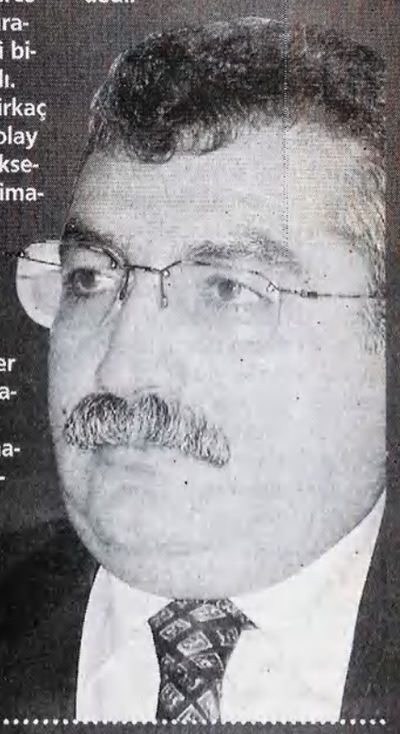

KKK: AB gelsin, şiddeti görsün

KKK, Bölge'de kimin şiddeti tırmandırdığının ortaya çıktığını açıkladı

Koma Komalên Kurdistan (KKK) Yürütme Konseyi Başkanlığı, Yüksekova'da yaşamını yitirenlerin cenaze törenlerine halkın kitlesel katılması için çağrı yaptı. Saldırı kararlarının 23 Ağustos'taki MGK toplantısında alındığını açıklayan KKK, kimin şiddeti tırmandırdığını görmek için AB'yi Bölge'ye davet etti.

Açıklama yapan KKK Yürütme Konseyi Başkanlığı, "Saldırılarda şimdiye kadar 6 yurtsever şehit düşmüş, 40'a yakın yurtsever ise yaralanmıştır. Bu şehitlerimiz Kürdistan halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesinin şehitleridirler. Anılarına bağlı kalacağımızı ve katillerden hesap sormanın takipçisi olacağımızı belirtiyoruz" ifadesini kullandı.

Son dönemdeki saldırıların ordunun Kürt Özgürlük Hareketi'ne ve Kürt halkına karşı aldığı topyekûn savaş kararının ifadesi olarak ortaya çıktığına dikkat çekilen açıklamada, "Bu topyekûn savaş kararı, 23 Ağustos'ta yapılan MGK toplantısında alınmıştır. Kürt halkının özgürlük iradesini kırma amacıyla Şemdinli ve Yüksekova'da gerçekleştirilen bu saldırılar, 90'lı yılların başında devreye konulan faili meçhul cinayetlerin tekrardan kirli savaşın yeni uygulamaları olarak gerçekleştirilmesidir. Devletin içinde örgütlenen JİTEM ve kontra-gerilla birimleri dağıtılmamıştır. Bugün Şemdinli ve Yüksekova'da açığa çıkan, üzerine gidilmeyen ve lağvedilmeyen JİTEM, kontra-gerilla ve derin devlettir" denildi.

'Olaylar AB'yi tekzip etti'

KKK, açıklamasında devamla şu ifadelere yer verdi: "AB Komisyonu 9 Kasım'da yayınladığı Katılım Ortaklığı Belgesi'nde ve İlerleme Raporu'nda, Türkiye'de şiddetin PKK tarafından geliştirildiğine dair son derece mesnetsiz ve haksız bir değerlendirmede bulunuyordu. Şemdinli'de bir kitapçıya atılan bomba ve de ardından Yüksekova'da kitlenin taranması, gerçekten Bölge'de şiddetin ve terörün kimler tarafından geliştirildiğini ortaya koymuştur. Bu, aynı zamanda AB komisyon raporlarının tekzibi anlamına da gelmektedir."

Halkı yaşamını yitirenlerin cenaze törenlerine kitlesel katılmaya çağıran KKK, AB'yi Bölge'de inceleme yapmaya davet etti. Açıklamada, Şemdinli halkının iki dakikalık ışık söndürme, mum yakma ve meşaleli yürüyüş eylemlerinin Türkiye geneline yayılması gerektiği belirtildi.

KNK'den mektup

Kürdistan Ulusal Kongresi (KNK) Yürütme Konseyi de, AB'nin Genişlemeden Sorumlu Komiseri Olli Rehn'e açık mektup gönderdi. Rehn'in 9 Kasım'da Türkiye'ye ilişkin açıkladığı İlerleme Raporu'na tepki gösteren KNK, "Raporda Kürt sorununu görmezden gelmeniz yetmiyormuş gibi, şiddet olaylarının sebebi olarak da Kürtleri göstermeniz, biz Kürtlerin kurumunuza ve AB'ye olan güvenini ciddi bir şekilde sorgulamamıza neden olmuştur" ifadesini kullandı.

BEHDİNAN - ANF

ŞEMDİNLİ İÇİN AÇIKLAMA YAPAN AYDINLARDAN BAŞBAKAN ERDOĞAN'A ÇAĞRI:

Teftiş Kurulu'nu gönder

Aydınlar, Bölge halkının provokasyonlara karşı gösterdiği duyarlılığın barış adına umut verdiğini belirtirken, Başbakan'a 'Kürt sorununu çözme' sözünü hatırlattı

■ CANER CANERİK

Şemdinli'deki JİTEM bombalaması ardından tepkilerin ölümlerle sonuçlanması üzerine dün İstanbul Tabip Odası'nda ortak basın toplantısı düzenleyen Aydınlar Girişimi, Barış Girişimi ve Yurttaş Girişimi temsilcileri, Başbakan'a Kürt sorunu konusunda verdiği sözleri yerine getirmeye ve Başbakanlık Teftiş Kurulu'nu görevlendirmeye çağırdı.

Oral Çalışlar, Hakan Tahmaz, Nuray Mert, Ergin Cinmen, Mebuse Tekay, Tarık Ziya Ekinci, Mesut Öztürk, Metin Kahraman, Ferhat Tunç, Sami Evren, Orhan Alkaya gibi sanatçı, yazar ve gazetecinin de aralarında bulunduğu aydınlar dün ortak tutum belirledi. Aydınlar adına açıklamayı okuyan Prof. Dr. Gençay Gürsoy, Şemdinli olaylarının, Türkiye'nin içine sürüklenmekte olduğu çatışma ortamını körükleyen kışkırtıcı eylemlere yeni bir boyut eklediğini söyledi. Gürsoy, "Birçok özellikleriyle 'Susurluk Çetesi'ni anımsatan bir grup güvenlik görevlisi, içinde parlamenterlerin ve yerel yöneticilerin de bulunduğu görgü tanıklarının ifadesiyle, olay yerinde 'suç unsurlarıyla birlikte' halk tarafından ele geçirilmiştir. Bu olay silahlı, bombalı şiddet eylemlerinin hangi güçlere hizmet ettiğini ve ne kadar vahim sonuçlar doğurabileceğini bir kez daha ortaya koymuştur. Bölge halkının provokasyonlara karşı gösterdiği uyanıklık ve duyarlılık, barış ve demokrasi adına umut vericidir" dedi.

'Adalette kuşku olmamalı'

Olayın başından bugüne kadarki gelişmelere dikkat çeken ve Org. Yaşar Büyükanıt'ın açıklamalarını da isim vermeden eleştiren Gürsoy, "Adalete intikal ettiği" ifade edilen, ancak bireysel suç kapsamına indirgenen bu olayın, hukuk devleti normlarına ve adalete uygun şekilde aydınlatılacağı konusunda kamuoyunda derin kuşkular bulunduğunun altını çizdi.

Başbakan sözünü tutmalı

Etnik çatışma tehlikesine karşı uyarı görevini yerine getirmeye çalışan girişimlerin temsilcileri olarak hareket ettiklerini vurgulayan Gürsoy, daha önceki taleplerini yineleyen bir de çağrı yaptı. Çağrı şöyle: "PKK silahlı eylemlere derhal son vermelidir. Devlet ve hükümetin de, Sayın Başbakan'ın ağzından verilen sözleri vakit geçirmeden yerine getirmesini ve provokatörlerin Susurluk davasında olduğu gibi dokunulmazlık zırhlarının ya da koruma duvarlarının arkasına saklanmasına fırsat vermemesini bekliyoruz."

'İç temizlik yapılmadı'

Şemdinli olayının Susurluk'la birçok benzerlik taşıdığını belirten Yurttaş Girişimi Sözcüsü Ergin Cinmen ise, Türkiye'de başta Türk Silahlı Kuvvetleri olmak üzere, kurumların kendi içindeki gayri meşru oluşumları dağıtmadıklarını, iç temizliklerini yapmadıklarına dikkat çekti. Cinmen, Meclis Araştırma Komisyonlarının herhangi bir yaptırımı bulunmadığını, Savcılık soruşturmalarının da suçlanan polisler eliyle gerçekleşeceği için sonuç vermeyeceğini belirterek, Başbakan Erdoğan'ı Başbakanlık Teftiş Kurulu'nu (BTK) harekete geçirmeye çağırdı. Cinmen, "Meclis Araştırma Komisyonlarının delil toplama yetkisi yoktur. Nitekim Susurluk olayında bunun yansımalarını gördük. Bugün bir partinin genel başkanı Meclis'tedir ve yargılanmamıştır. Oysa BTK'nin icrai yetkileri bulunmaktadır. Şemdinli olayının aydınlatılması isteniyorsa, BTK, olayı aydınlatmak üzere Erdoğan tarafından görevlendirilmelidir." İSTANBUL

Halk sabırsız; Başbakan sabır istedi

Başbakan Tayyip Erdoğan, Şemdinli, Yüksekova ve Hakkari'de meydana gelen olayların "hukuk devleti" anlayışıyla çözüleceğini belirtirken, yurttaşların bugün yapılacak cenaze törenlerinde soğukkanlı olmalarını istedi. Erdoğan'ın, bomba atan JİTEM'cilerin durumunu ise "zanna dayalı" ve "teknik temeli olmayan iddia" olarak tanımlaması dikkat çekti.

Şemdinli ve ardından Yüksekova'da yaşananlar üzerine Başbakanlık'ta bazı bakan ve güvenlik bürokratlarıyla değerlendirme toplantısı yapan Başbakan, olayların aydınlatılması, sorumlularının ortaya çıkarılması için kararlılık vurgusu yaptı.

Erdoğan, ardından da AKP MYK toplantısına katıldı. Toplantının ardından açıklama yapan Erdoğan, Hakkari, Şemdinli ve Yüksekova'da yaşanan olayların "hukuk devleti" temelinde çözüleceğini vurgularken, suçluların serbest bırakılması ve sonrasında yaşananlar konusunda halkı sabırlı olmaya çağırdı. Erdoğan, Hakkarilileri bugün yapılacak cenaze törenlerinde soğukkanlı olmalarını istedi.

Erdoğan, "Ülkemizdeki huzur ve istikrar ortamını bozmaya yeltenen kişiler ya da odaklar hangi merkezden yönlendirilirse yönlendirilsin hiçbir şeyden çekinmeden üstüne gitmeye kararlıyız. Ülkemizde artık hukuk dışında hiçbir hareket tarzına tahammülümüz yoktur" dedi.

Huzuru bozanların taşıdığı sıfatın önemsenilmeden gereken bedeli ödeyeceğini belirten Erdoğan, halktan soğukkanlılık ve provakasyonlara kapılmadan, hukuki incelemelerin sonucunu beklemeleri çağrısında bulundu.

Şemdinli'den sonra Yüksekova ve Hakkari'de de güvenlik güçlerinin halkın üzerine ateş açmasına rağmen Erdoğan'ın, "Son olayları bahane ederek güvenlik güçlerini lekelemeye çalışan bazı odaklar, bu ülkedeki huzur ve istikrar ortamına kastetmeye çalışan davranışlar olduğunu kaydetmekteyiz" demesi dikkat çekti. Erdoğan, basından da yanlış, yönlendirici ve hukuki süreci olumsuz etkileyecek yayınlardan kaçınılmasını istedi.

HABER MERKEZİ

Erdoğan, 'alaturka' bulundu

Başbakan Erdoğan'ın Danimarka ziyareti sırasında yaşanan kriz, Ankara'daki AB diplomatik çevrelerde yankı buldu. Büyük bir AB ülkesi üst düzey diplomatı, Erdoğan'ın tutumunu "felaket" diye nitededi.

Erdoğan, Danimarka Başbakanı'nı dünya basını karşısına yalnız çıkmak zorunda bırakmıştı.

Erdoğan'ın Roj TV muhabirinin bulunduğu gerekçesiyle Danimarka Başbakanı Anders Fogh Rasmussen ile planlanan ortak basın toplantısını terkmesi üzerine yaşanan kriz, AB çevrelerinde tartışılıyor. ANKA'nın görüştüğü diplomatlar, bu konuya farklı yaklaştı. Büyük bir AB ülkesinin üst düzey diplomatı, "Politikacılar için yurtdışından çok kendi ülkelerinde popüler olmak çok daha önemli" diyerek, Danimarka'da yaşanan olayı "Türkiye ve Avrupa için bir halkla ilişkiler felaketi" olarak nitelendirdi. Diplomat, "Roj TV hiçbir biçimde savunulmaz ancak Roj TV muhabiri var diye basın toplantısına katılmamak çok 'alla turca'. Yani sorun ile yüzleşmek yerine olanları protesto etmek" diye konuştu.

Erdoğan'ın, basın toplantısında Roj TV muhabirinin soru sorması halinde doyurucu bir açıklama yapabileceğini savunan diplomat, "Erdoğan'ın odayı terketmesi çok kötü bir izlenim bıraktı oysa birçok kişinin özüne sempati ile yaklaşabileceği bir açıklama yapma fırsatı olurdu. Odayı terkederek protesto etmek bizim gözümünde hiçbir zaman iyi bir yöntem değil. Eğer odayı terkederseniz o ülkede artık hiçbir şey yapamazsınız" görüşünü öne sürdü.

'Erdoğan öfke içinde'

Erdoğan'ın tutumu Danimarka basınında da yankı buldu. Erdoğan'ı "öfkeli" bulan Copenhagen Post gazetesi, "Türk Başbakanı kapıyı vurup çıktı" başlıklı haberinde, "Türk Başbakanı, bir Kürt gazetecisini gördükten sonra Kopenhag'da Danimarkalı meslektaşı ile ortak basın toplantısından öfke içinde çekip gitti" diye yazdı.

Krizi, BBC de değerlendirdi.

KOPENHAG - ANKARA

Halk herkesi konuşturacak

Gerçekler her zaman gözler önündeydi. Bilinmeyen hiçbir şey yoktu. Yalnız basının sayfalarında değil, gerçekler TBMM soruşturma komisyonlarında da boylu boyunca yatıyordu. Örneğin "ajanda" eldeydi. Abdülkadir Aygan'ın "ajandasından" söz ediyorum. Özgür Gündem'in sayfalarında günlerce yayınlandı. Roj TV ekranlarında "canlı" ve geri planda "kanlı" özneleriyle gözler önüne serildi.

Neden sanki şimdi "ajanda"dan söz ediyor holding medyası? Ve bu holding medyasının gerçekleri örtbas etmek için yemin etmiş kalem erbabı neden şimdi gerçeklerin, hiç değilse kıyısından köşesinden söz eder oldu? Oktay Ekşi'yi konuşturan nedir? Ve astsubay Ali Kaya'nın "ajandası", itirafçı Aygan'ın "ajandasından" nasıl oldu da daha gerçek, daha elle tutulur, daha inandırıcı ve sarsıcı oldu?

Şemdinli gerçeğinin arkasında halk var. Halk şimdi herkesi konuşturuyor. Yalnız kerhen konuşan holding medyasından ve hükümetten, sözde muhalefetten söz etmiyorum. Bizleri de halk konuşturuyor. CHP'li Esat Canan'ı da o konuşturuyor. SDP Başkanı'nı da, DTP Başkanı'nı da o konuşturuyor. Yani daha özgüvenle, daha bir kararlılıkla...

Şemdinli gerçeğinin örtbas edilmemesi de işte bu nedenle o gerçeği gerçek yapan halkın gücüne bağlı. O öfkeden ürkmemek gerek. Onun öfkesini kitlelerin üstüne yaylım ateşi açanları haklı çıkarma oyunlarına gelmemek gerekir. Yüksekova'dan yükselen öfkeye karşı yapılan vahşet karşısında geriye atılacak tek adım, iyi niyetle yapılacak tek bir hata, gerçeğin ölümü olur. Şemdinli gerçeğini öldürtmemek, Şemdinli'de, Yüksekova'da can verenlerin yaşatılması demektir. "Keşke" demeden, gerçeğin arkasındaki büyük halkla dayanışma en büyük sorumluluğumuzdur. Daha fazla gerçek, daha fazla halk gücü demektir. Şemdinli'den çıkarılacak ilk sonuçlar bu bence. İkinci sonuç Şemdinli'yi "lokal" bir sorun düzeyine indirme çabalarının karşısında sağlam bir temele dayanma zorunluluğu.

■ FİLİZ KOÇALİ ■

Şemdinli göstermiştir ki, "açık savaş" ile "gizli savaş" arasına bir çizgi çekmek gerekli. "Açık savaş" ordu güçleriyle gerilla güçleri arasındaki savaştır. Sona erdirmek istediğimiz, savaş budur. Uğrunda kampanyalar düzenlediğimiz, imzalar topladığımız ve "nutuklar attığımız" barış işte bu "açık savaşı" sona erdirmek içindir.

Ama "barış" hâlâ kaf dağının ardında. Neden? Çünkü, silahların konuştuğu, erkek egemen söylemle "kahramanlık menkıbeleri"nin yazıldığı "açık savaş"tan farklı olarak "gizli savaş" tek taraflıdır, sinsidir, arkadan vurucudur, ahlaksızdır, dejeneredir... "Gizli savaşı" sona erdirmeden "açık savaşı" barışla sonuçlandırmak olanaksızdır. Açık savaşta iki cephe vardır. "Gizli savaş"ta cephe yoktur. Devletin "gizli savaş" güçleri için "düşman cephesi" insandır, insanlıktır. Şemdinli'de suçüstü yakayı ele verenler insanlığı hedef almıştır. Gizli savaş sona ermeden diyalogdan, müzakereden ve barıştan söz etmek bir kandırmacadır.

Gizli savaş nasıl sona erdirilir? Barışla sona erdirilemez. Onun temeli yok edilerek sona erdirilebilir. Gizli savaşın temel gücü, tüm NATO ülkelerinde dağıtılan ve yalnızca Türkiye'de dağıtılmayan "gizli ordu"dur.

Gizli savaşın yerel gücü, binlercesi kriminal unsurdan oluşan koruculardır, PKK saflarındaki çürük, dejenere ve psikopat unsurlardan derlenen itirafçılardır. Şemdinli gerçeğinin en önemli yüzü budur. Tümünün tasfiyesi, barışın önündeki en büyük engelin kaldırılması sorunudur.

Şimdi gizli savaş güçleri işbaşında. Şemdinli'de suçüstü yakalandılar. "Ajandayı" kurtarmak için kendi savcılarının, kendi parlamentolarının üyesi üstüne ateş açarak tümüyle açığa çıktılar. Gerçeğin üstünü kanla örterek, halkı gerçeğin arkasından gerilere itmek için Yüksekova'da cinayet işlediler.

Açık savaşta evlatlarını yitiren Türk ve Kürt anaları göz yaşlarını içlerine akıtsınlar. Savaşa karşı birleşsinler. Barışa giden yol budur. İçimiz öfke ve acıyla dolu. Öfke ve acıyla dolu yürekler akılla beslenir. Yolumuz aklımızla aydınlansın...

Not: 20 Kasım Pazar günü saat 11.00'de Kocatepe Kültür Merkezi'nde gerçekleşecek SDP 2. Olağan Kongresi'ne tüm dostlarımızı davet ediyoruz.

ANALİZ

Erdoğan'ın hesabı, Rasmussen'in soğukkanlılığı

FETİ ZAMAN

Kendine pek güvenli, Kasımpaşalı Başbakanımızı Danimarkalılar da artık yakından tanıyor. Avrupa Birliği'nin temel siyasi geleneklerini oluşturan olgulara adını veren Kopenhag Danimarka'nın başkenti. Kopenhag Kriterleri olarak bilinen bu siyasi değerler dizgesi de şimdilerde Ankara'nın da ev ödevleri arasında. Ancak Erdoğan bu ev ödevlerini nasıl yerine getirileceği üzerinde kafa yormak yerine, bu başkentin göbeğinde, dünya basınının önünde "Ankara Kriterleri"ni göstermeyi yeğledi. Türkiye'yi Avrupai değerlerlerle bütünleştirme sınavında en samimiyetsiz örneklerinden birini daha sergiledi Erdoğan.

Erdoğan'ın Kopenhag şovunu Avrupalılar unutmayacak herhalde. Rasmussen'e yapılan boyalı protestoyu unutmayacağı gibi. Erdoğan'ın Roj TV muhabirlerini gerekçe göstererek basının karşısına çıkmaması Rasmussen'i ne kadar zorladı bilinmez ancak, oldukça şaşırttığı ayan beyan ortadaydı. Bu Başbakan ki vaktiyle kendi ülkesinde belki de en kaldırılmayacak cinsten kendi yurttaşının protestosuna uğramış bir Başbakan... Ama herhalde kırk yıl düşünse bu cinsten bir protestoyla karşılaşacağını aklından geçirmemiştir. Rasmussen, Danimarka Halk Partisi'nin lideri ve hâlâ seçmenlerin gözünde en cok tutulan Başbakan olarak görülüyor. Rasmussen bu protesto karşısında olduğu gibi Erdoğan'ın "protestosu" karşısında da soğukkanlılığını yitirmedi. Rasmussen, çok değil bir yıl önce başından aşağı kırmızı yağlı boya dökülmek suretiyle protesto edilmişti. Bir başbakanın o haldeki haleti ruhiyesini tahmin etmek ne kadar güçse, Erdoğan'ın Türk usulü protestosunu Rasmussen'ın algılamasını beklemek de o kadar güç olsa gerek. Danimarka Başbakanı her ne kadar, şaşkınlığını dışa vurduysa da bu yetmedi... Zira, dünya basını onu meslektaşı Erdoğan'la birlikte beklerken, o yalnız objektiflerin karşısına çıkmak zorunda kaldı. Takdir etmek lazım ki, Rasmussen soğukkanlılığını koruduğu gibi, Erdoğan'ın bu tutumunu hiçbir şekilde kabul etmeyeceğinin de mesajını verdi. Hele de AB'yle müzakereleri başlatılmış bir ülkenin Başbakanı'ndan böyle bir tepkinin gelmesini hiç anlaşılır bulmayacağını söylemekten sakınmayacaktı... Herhalde Avrupalılar, çıkarları gereği AB için yol verdiği Türkiye'nin Başbakanı'ndan bu kadar da çiğ bir davranış beklemiyordu. AB mühendislerinin, bundan böyle "Başbakanlık Kriterleri" üzerinde de kafa yorup yormayacakları bilinmez ama, Ankara'nın astarının yüzünden daha pahalı olacağı herhalde daha iyi fark edildi.

Biz evin içine dönelim ve Erdoğan'ın bu "eylemi"nin amacını irdelemeye çalışalım. Durduk yer de neden böyle bir gaf yaptı Türkiye Başbakanı? Ankara'yla Kopenhag arasındaki Roj TV ihtilafı biliniyor. Hatta Dışişleri, İçişleri ve Adalet Bakanlıkları uzun süredir Danimarka makamlarını sıkıştırıyor, Roj TV'nin kapatılmasını talep ediyordu. Israrlı

taleplerin etkisi oldu mu bilinmez ama Erdoğan'ın bu ülkeyi ziyaretinden birkaç gün önce Roj TV'ye soruşturma başlatılmıştı. Ancak anlaşılan Ankara, Danimarka yargısından jet hızıyla bir kapatma kararı bekliyordu ki, müjdeyi de Erdoğan'ın bu ziyareti münasebetiyle almak istiyordu. Gel gelelim "Ankara Kriterleri"yle Kopenhag Kriterleri asıl bu noktada çakışıyordu zaten. Kopenhag Kriterleri'ne adını veren bir ülke herhalde Erdoğan'ın hatırı için kendi hukukunu çiğneyemezdi. Danimarka ve Ankara'nın Roj TV macerasının nasıl sonuçlanacağını kestirmek güç ama, Erdoğan'ın Türkiye'nin aslında pek de olmayan itibarını zedelediğini söylemek kolay. Ne uğruna?..

İşin belki de en can sıkıcı kısmı burası... Her ne kadar Ankara, Erdoğan'ın tutumunu protesto gibi yansıtmaya çalışsa da ortada bal gibi bir mesaj var. Erdoğan'ın bu şovla ne mesaj vermek istediğine gelince... Şemdinli halkının kudretiyle bu kez daha büyük patlayan "derin devlet" cerehatı Ankara'da herkesin kuyruğunu tutuştururken, ülkenin başbakanın da bundan heyecanlanmaması mümkün olmasa gerek. Bugünlerde, devletin önde gelen kurumları Şemdinli'de akan irini Ankara'dan uzak tutma telaşındayken, bunun üzerine gideceği sözünü veren Başbakan da pek de rahat olmasa gerek. Üç maymunları oynayan İçişleri Bakanı'yla mı, yoksa Susurluk benzetmesinden bile rahatsız olan Adalet Bakanı'yla mı... Yoksa bu irinin oluşmasında katkısı küçümsenemez olan askeri erkanla mı... Hadi Başbakan'a şans tanıyalım ama pek de makyavelist ve de pragmatik başbakanımız bu şovundan da bir siyasi hesap gütmüş olmasın? AİHM kararıyla, tabanına verdiği başörtü sözü konusunda zorda kalan Erdoğan, milli hassasiyetleri olan seçmeninin gönlünü okşuyor olmasın. Dahası var. Olası bir erken seçim işareti ve bunun yatırımı olmasın? Ne dersiniz? Kürt sorunu karşısında çözümsüz kalan Erdoğan, neden aritmetik hesap yapmasın. Erdoğan, "Başörtü konusunda söz söyleme hakkı ulemanındır" diye, son derece keskin açıklamayı da yine Kopenhag'dan yaparak gündem yaratmayı da ihmal etmedi.

Muhafazakar ve milliyetçi tabana seçim mesajı verme uğruna Kopenhag saçmalığını göze mi aldı Başbakan? Bir detay daha... Başbakan bu "eylemi"yle ilk tebriğini Org. Yaşar Büyükanıt'tan aldı. Peki buna ne dersiniz?

Erdoğan'ın 'ulema fetvası'na tepki

Başbakan Erdoğan'ın Danimarka'daki açıklamasında AİHM'in kararını dine müdahele olarak eleştirmesi ve ulema sınıfının vereceği fetva ile çözüm aramasına ilk tepki beklendiği gibi CHP'den geldi.

CHP Grup Başkanvekili Haluk Koç, "Türkiye hiçbir zaman Ayetullahlar devleti olamaz, olmayacak" dedi. Koç, Meclis'teki açıklamasında, çağdaş kazanımların başbakan düzeyinde "Bu kadar ucuz, bu kadar kolay, bu kadar fütursuz boşaltılmasına demokratik süreçler içerisinde izin verilmemesi" gerektiğini savundu. Koç, Erdoğan'ın başörtüyle ilgili açıklamalarının seçim yatırımı olup olmadığının sorulması üzerine, 3-4 aydır AKP'nin sermayeden yediğini savunarak, "AKP gitti gidiyor, yolcudur Tayyip bağlasan durmaz" dedi.

Başbakanlık'tan açıklama

Tartışmalar üzerine Başbakanlık'tan konuya ilişkin açıklama geldi. Başbakanlık Sözcüsü Akif Beki tarafından yapılan açıklamada, Erdoğan'ın sözlerinin yanlış yorumlandığı savunuldu. Açıklamada basında yer alan haberlerin maksadını aştığı, Başbakan'ın AİHM'i "bilirkişi" görüşü almadan karar verdiği için eleştirdiği kaydedildi.

Açıklamada, haberlerde Erdoğan'ın başörtü konusunun AİHM'in görev alanına girmediği, karar alma yetkisi bulunmadığını söylediği şeklinde bir izlenim oluştuğuna dikkat çekildi.

ANKARA

Peruklu demokrat!

ANAP Lideri Erkan Mumcu, bakan olduğu dönemde Başbakan Erdoğan'ın Bakanlar Kurulu toplantısında başörtülü öğrencilerin sorunu görüşülürken, "peruk takıp gitsinler" dediğini iddia etti. Mumcu, "Şimdi bu ülkenin masum vatandaşları, Başbakanın muhafazakar, demokrat maskesine bakıp ondan medet umuyorlar ama o maskenin arkasında peruklu bir demokrat duruyor" dedi.